

ПРЕДЛАГАЧ: Владата на Република Северна Македонија

ПРЕТСТАВНИЦИ: д-р Фатмир Бесими, министер за финансии
и

д-р Димитар Ковачевски, заменик на
министерот за финансии

ПОВЕРЕНИК: Блажо Трендафилов, директор на Управата
за финансиско разузнавање

Предлог-закон
за изменување и дополнување на Законот за спречување перење пари
и финансирање на тероризам

Скопје, септември 2020 година

Влада на Република Северна Македонија

Бр. 44- 8968/1
Скопје, 27 септември 2020 година

**ДО ПРЕТСЕДАТЕЛОТ НА СОБРАНИЕТО НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА**

С К О П Ј Е

Врз основа на членот 91 алинеја 2 од Уставот на Република Северна Македонија и членовите 132 и 137 од Деловникот на Собранието на Република Македонија, Владата на Република Северна Македонија Ви поднесува Предлог - закон за изменување и дополнување на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам, што го утврди на седницата, одржана на 27 септември 2020 година.

За претставници на Владата на Република Северна Македонија во Собранието се определени д-р Фатмир Бесими, министер за финансии и д-р Димитар Ковачевски, заменик на министерот за финансии, а за повереник Блажо Трендафилов, директор на Управата за финансиско разузнавање.

**ПРЕТСЕДАТЕЛ НА ВЛАДАТА
НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА
МАКЕДОНИЈА**

Зоран Заев

ВОВЕД

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБИТЕ ВО ОБЛАСТА ШТО ТРЕБА ДА СЕ УРЕДИ СО ЗАКОНОТ И ПРИЧИНИ ЗА ДОНЕСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ

Превенцијата од перење пари и финансирање на тероризам во Република Северна Македонија е регулирана со Законот за спречување на перење пари и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 120/ 2018). Овој закон ги утврдува мерките и дејствијата за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам кои ги преземаат задолжените субјекти. Овој закон ги утврдува мерките и дејствијата за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам кои ги преземаат задолжените субјекти, како и работењето и надлежностите на Управата за финансиско разузнавање. Овој закон е усогласен со ЕУ Директива за спречување на употребата на финансискиот систем за целите на перење пари и финансирање на тероризам од 2015 година (2015/849 ЕЦ).

Со предложените измени и дополнувања се врши усогласување на овој закон со Законот за прекршоци (Службен весник на РСМ бр 96/19), Законот за централен регистар на население (Службен весник на РСМ бр 98/19), Законот за електронско управување и електронски услуги (Службен весник на РСМ бр 98/19) и со Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги (Службен весник на РСМ бр 101/19). Воедно се вршат и допрецизирања на одредби и технички исправки.

II. ЦЕЛИ, НАЧЕЛА И ОСНОВНИ РЕШЕНИЈА

Целта на предложениот закон е негово усогласување со одредбите од Законот за прекршоците (Службен весник на РСМ бр 96/19), Законот за централен регистар на население (Службен весник на РСМ бр 98/19), Законот за електронско управување и електронски услуги (Службен весник на РСМ бр 98/19) и со Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги (Службен весник на РСМ бр 101/19).

Законот, чие донесување се предлага се заснова на истите начела на кои се заснова и Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам (Службен весник на РМ бр. 120/ 2018).

Предлог Законот ги содржи следните решенија:

-усогласување на одредбите од главата надзор и прекршочните одредби со Законот за прекршоци (Службен весник на РСМ бр 96/19), (изразување на прекршочната санкција-глоба во процентуален износ и во распон согласно член 35 ставови (5) и (7));

-усогласување на одредбите кои се однесуваат на регистарот на вистински сопственици со Законот за централен регистар на население (Службен весник на РСМ бр 98/19) и Законот за електронско управување и електронски услуги (Службен весник на РСМ бр. 98/19), и со Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги (Службен весник на РСМ бр 101/19),

-прецизирање на одредби и технички исправки.

III. ОЦЕНА НА ФИНАНСИСКИТЕ ПОСЛЕДИЦИ ОД ПРЕДЛОГОТ НА ЗАКОН ВРЗ БУЏЕТОТ И ДРУГИТЕ ЈАВНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

За спроведување на овој закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на РСМ.

IV. ПРОЦЕНКА НА ФИНАНСИСКИТЕ СРЕДСТВА ПОТРЕБНИ ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ И НАЧИНОТ НА НИВНОТО ОБЕЗБЕДУВАЊЕ, КАКО И ПОДАТОЦИ ЗА ТОА ДАЛИ СПРОВЕДУВАЊЕТО НА ЗАКОНОТ ПОВЛЕКУВА МАТЕРИЈАЛНИ ОБВРСКИ ЗА ОДДЕЛНИ СУБЈЕКТИ

За спроведување на овој закон не се потребни дополнителни финансиски средства од Буџетот на РСМ.

ПРЕДЛОГ - ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА
ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Член 1

Во Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ број 120/18), во членот 14, став (1), точката а) се менува и гласи:

„а) идентификација на клиентот и потврдување на неговиот идентитет со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори, вклучувајќи доколку е возможно средства за електронска идентификација од регистрирана шема за електронска идентификација и на доверливи услуги согласно закон;“

Точката б) се менува и гласи:

„б) идентификација на ополномоштувачот и потврдување на неговиот идентитет со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори, вклучувајќи доколку е возможно средства за електронска идентификација од регистрирана шема за електронска идентификација и на доверливи услуги согласно закон;“

Член 2

Во членот 15 ставот (3) се брише.

Ставовите (4) и (5) стануваат ставови (3) и (4).

Член 3

Во членот 16, ставот (1) се менува и гласи:

„Кога клиентот е физичко лице се идентификува и се потврдува неговиот идентитет со поднесување на оригинален и важечки документ за идентификација, издаден од надлежен орган или копија заверена на нотар или доколку е возможно преку средства за електронска идентификација од регистрирана шема за електронска идентификација согласно закон.“

Ставот (2) се менува и гласи:

„Од документот односно информациите од ставот (1) на овој член се утврдува име, презиме, дата и место на раѓање, место и адреса на живеалиште или престојувалиште, единствен матичен број или број за идентификација и број на документот за идентификација, органот кој го издал и дата на важење.“

Ставот (5) се менува и гласи:

„Од документите, вклучително и информациите обезбедени преку средства за електронска идентификација од регистрирана шема за електронска идентификација од ставовите (1) и (3) на овој член, субјектите задолжително задржуваат копија во хартиена и/или електронска форма при што применуваат технички и организациски мерки согласно прописите за заштита на личните податоци.“

Член 4

По членот 23 се додаваат два нови наслова и два нови члена 23-а и 23-б кои гласат:

„Вистински сопственик на правно лице во државна сопственост
Член 23-а

Вистински сопственик на правно лице во државна сопственост е лицето кое управува или раководи со органот на управување на правното лице во државна сопственост.

Вистински сопственик на правно лице кое е во постапка на стечај или ликвидација

Член 23-б

Вистински сопственик на правно лице кое е во постапка на стечај или ликвидација е стечајниот управник, односно ликвидаторот до завршувањето на постапката на стечај, односно ликвидација .“

Член 5

Во членот 25 во став (1) во точката 2., сврзникот „и“ се заменува со точка запирка.

Во точката 3., точката се заменува со точка запирка и се додаваат три нови точки кои гласат:

„4.буџетски корисници;
5.правни лица во државна сопственост и
6.правни лица во постапка на стечај или ликвидација.“

Во став (2) точка а) подточката 2. зборот „држава“ се заменува со зборот „адреса“.

Во ставот (3) по зборовите „точка 3“ се става запирка и се додаваат зборовите „4, 5 и 6“.

Член 6

Во членот 26 во став (3) по зборовите „трговци поединци“ се става запирка и се додаваат зборовите „лица кои вршат јавни овластувања, буџетски корисници, правни лица во државна сопственост и правни лица во постапка на стечај и ликвидација“.

Во ставот (4) зборовите „ставовите (1) и (2)“ се заменуваат со зборовите „ставот (3)“.

Член 7

Во членот 28, ставот (1) се менува и гласи:

„Во регистарот се запишуваат следните податоци:

а) податоци за правниот субјект: назив, седиште, ЕМБС и даночен број, датум на основање и бришење на деловниот субјект, кои по службена должност и автоматски се преземаат и евидентираат од единствениот трговски регистар и регистарот на други правни лица,

б) податоци за вистинскиот сопственик: име и презиме (лично име), единствен матичен број или друг идентификациски број, адреса на живеалиште, односно престојувалиште, датум на раѓање, даночен број, државјанство кои по службена должност и автоматски се преземаат и евидентираат од Централниот регистар на население, со внесување на единствениот матичен број на граѓанинот, за граѓани на Република Северна Македонија кои живеат во државата или во странство, како и странски државјани со уреден престој во Република Северна Македонија подолго од една година или се внесуваат од страна на подносителот за странски државјани;

(в) податоци за сопственоста на вистинскиот сопственик.

Ставот (2) се менува и гласи:

„Администраторот на регистарот го води и управува регистарот на начин што:

- покрај последниот статус на податоците за вистинските сопственици, исто така се чуваат сите претходни записи, измени на податоци и бришење според времето и видот на настанот и

- податоците во регистарот се достапни десет години по бришењето на правниот субјект од надлежен регистар.“

Ставот (3) се менува и гласи:

„Внесувањето на податоците се врши електронски, преку веб-порталот на администраторот на регистарот, без надомест во законски предвидените рокови, со примена на технички и организациски мерки согласно прописите за заштита на личните податоци.“

Член 8

Во членот 29 во ставот (2) по зборот „достапни“ се додаваат зборовите „во форма на информација“.

По ставот (2) се додаваат два нови ставови (3) и (4) кои гласат:

„(3) Информацијата од став (2) на овој член се издава согласно впишаните податоци во Централниот регистар на население на денот на издавањето на истата.

(4) Информацијата за вистинскиот сопственик на трговецот поединец, самостојните вршители на дејност и лицата кои вршат јавни овластувања, како и на буџетските корисници, правни лица во државна сопственост и правни лица во постапка на стечај и ликвидација се издава согласно последно впишани податоци во единствениот трговски регистар и регистарот на други правни лица и регистарот на буџетски корисници во надлежност на Министерството за финансии.“

Член 9

Во членот 32 ставот (6) се брише.

Член 10

Во членот 35 во воведната реченица, по зборот „идентификација“, се додаваат зборовите „или доколку нивниот идентитет не може да се утврди преку користење на средства за електронска идентификација од регистрирана шема за електронска идентификација согласно закон.“

Член 11

Во членот 39 во ставот (3) точката на крајот на реченицата се брише и се додаваат зборовите „согласно членот 56 од овој закон.“

Ставот (4) се менува и гласи:

„Во случаите од ставот (1) на овој член, субјектот е должен да изготви писмена анализа и да ја утврди потребата од доставување извештај до Управата согласно со членот 54 од овој закон. Субјектот е должен да ја чува анализата и да ја направи достапна на барање на органите на надзор од членот 146 од овој закон.“

Член 12

Во член 51, ставот (1) се менува и гласи:

„Субјектите се должни копиите од документите односно информациите обезбедени преку средства за електронска идентификација од регистрирана шема за електронска идентификација согласно закон, со кои го утврдуваат и верификуваат идентитетот на клиентот, ополномоштувачот и вистинскиот сопственик, за спроведените процедури за анализа на клиентот или вистинскиот сопственик и за реализираните трансакции или трансакциите во обид, клиентското досие и деловната кореспонденција, да ги чуваат десет години во електронска или хартиена форма по извршената трансакција, сметано од последната трансакција.

Член 13

Во член 53 ставот (5) се менува и гласи:

„Осигурителните друштва кои вршат работи на осигурување на живот собраните податоци за склучени полиси за осигурување живот ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма во следните случаи:

-за склучени полиси за осигурување живот со уплата на премија по полиси за осигурување на живот во износ еднаков или поголем од 15.000 евра и исплата по основ на откуп, заем или доживување еднаква или поголема од 15.000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Северна

Македонија на денот кога е склучена полисата за осигурување, односно на денот кога се врши исплатата, освен договорите за осигурување на живот во случај на смрт-ризико осигурување и

-за склучени полиси за осигурување живот од страна на носител на јавна функција, без оглед на вредноста на осигурената сума.“

Член 14

Во членот 57 став (6) во точката б) зборот „високо“ се заменува со зборовите „најмалку средно“.

Ставот (7) се менува и гласи:

„Кај субјектите од ставот (2) на овој член, овластеното лице, неговиот заменик, како и сите лица вработени во одделот од став (3) на овој член, подлежат на безбедносни проверки согласно прописите за безбедност на класифицирани информации и потребно е да имаат безбедносен сертификат.“

Член 15

Во членот 58 по зборот „годишно“ се додаваат зборовите „во тековната година за претходната година“.

Член 16

Во членот 63 зборот „достават“ се заменуваат со зборовите „обезбедат, достават и дадат“.

Член 17

Во членот 74 во став (2) точката 4) се менува и гласи:

„да има активно познавање на еден од трите најчесто користени јазици (англиски, француски или германски јазик).“

Член 18

Во членот 83 зборот „премин“ се заменува со зборот „пристап“.

Член 19

Во членот 116 во став (1), по точката 21 се додава нова точка 22 која гласи:

„22. Министерство за информатичко општество и администрација
-податоци од Централниот регистар на население.“

Член 20

Во членот 117 во став (1) по зборовите „Министерството за одбрана- Воено разузнавање,“ се додаваат зборовите „Агенцијата за национална безбедност,“.

Во став (2) точката 2 се брише.

Точката 3 станува точка 2.

По ставот (6) се додава нов став (7) кој гласи:

„(7) За целите на овој закон, Управата може да разменува податоци со кои располага во своите бази на податоци со органите од став (1) на овој член по нивно образложено писмено барање или по сопствена иницијатива.“

Член 21

Во членот 124 во став (1) во алинејата 2 на крајот на реченицата по зборот „закон“ се додаваат зборовите „како и број на примени дополнувања на извештаи за сомнителни трансакции“.

Во алинеја 5 по зборот „органи“ се додаваат зборовите „како и број на доставени дополнувања на извештаи и известувања“.

Член 22

Во насловот пред членот 131, по зборот „мерки“, се додаваат зборовите „и налог за следење на деловен однос“.

Во ставот (1) по зборот „членовите“ се додава бројот „119,“.

Во ставот (3) пред зборот „држава“ се додаваат зборовите „за следење на деловен однос и“.

Член 23

Во членот 146 во став (1) во алинејата 3 по зборовите „брокерските куќи,“ се додаваат зборовите „банки со дозвола за работа со хартии од вредност,“.

Член 24

Во членот 148 во став (3) алинејата 1 се брише.

Член 25

Во членот 149 во став (1) точката 10) се брише.
Точките 11) и 12) стануваат точки 10) и 11).

Во став (2) точката 6) се брише.
Точките 7), 8), 9) и 10) стануваат точки 6), 7), 8) и 9).

Член 26

Во членот 150 во став (1) во точката 1) по зборот „проверува“ се додаваат зборовите „и прибира“.

Член 27

Во членот 151 во став (1) точката 1) се брише.

Точките 2) и 3) стануваат точки 1) и 2).

Член 28

Во членот 154 во став (1) алинејата 2 се брише.

Во алинејата 7 зборот „глоба“ се заменува со зборовите „прекршочна санкција“.

Член 29

Насловот пред членот 155 и членот 155 се бришат.

Член 30

Во членот 159 ставот (1) се менува и гласи:

„За целите на спречување и одвраќање од извршување на активности кои се сметаат за прекршоци согласно со овој закон, Управата е должна, врз основа на податоците добиени согласно со членот 154 од овој закон, јавно да ги објави информациите за изречени глоби врз основа на правосилна судска одлука, освен ако објавувањето на информацијата може да попречи спроведување на предистражна или кривична постапка.“

Ставот (4) се брише.

Член 31

Членот 160 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ 0,3 до 0,5 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година ќе му се изрече за прекршок на правно лице (голем трговец), ако:

- не спроведува процедура на анализа на клиентот согласно член 12 од овој закон;
- не спроведе засилена анализа при воспоставување на коресподентен однос согласно член 34 од овој закон;
- не одбие воспоставување на деловен однос или изврши трансакција или не го прекине деловниот однос со клиентот согласно член 39 став (1) и (2) од овој закон;
- воспостави или продолжи деловен однос со shell bank (банки школки) и да започне или продолжи коресподентски деловен однос со банка за која знае дека дозволува отварање и работење со сметки на банки школки спротивно на член 49 став (1) од овој закон;
- доколку врши финансиски активности на shell bank (банка школка) спротивно на член 49 став (2) од овој закон;
- отвори или чува анонимни сметки или сметки на фиктивни имиња спротивно на член 50 од овој закон;
- не достави до Управата податоци, информации и документи согласно член 54 став (1) од овој закон;
- банката не стави во употреба или не го надгради софтверот за автоматска обработка на податоците согласно член 59 од овој закон;
- се повикува на деловна тајна спротивно на член 63 од овој закон;
- не ги достави побараните податоци, достави нецелосни или неточни податоци или не ги достави во рок согласно член 115 од овој закон;
- не постапи согласно налогот за следење на деловен однос од член 119 од овој закон;

-не ја задржи трансакцијата врз основа на издадениот налог согласно член 120 од овој закон.

(2) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (среден трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 0,8 до 1 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(3) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (мал трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 5 до 7% од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(4) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (микро трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 8 до 10 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(5) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правните лица од став (1), (2), (3) и (4) на овој член може да им се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење одделна дејност согласно со закон. Управата може да достави образложен предлог за привремено или трајно одземање на лиценца, односно дозвола за работа на правното лице до органите надлежни за нивно издавање согласно закон.

(6) Глоба во износ од 6.000 до 12.000 евра во денарска противвредност за дејствијата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице од став (1), (2), (3) и (4) на овој член.

(7) На одговорното лице во правното лице од став (1), (2), (3) и (4) на овој член за дејствијата од ставот (1) на овој член покрај глобата може да му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност согласно закон.

(8) За дејствијата од ставот (1) на овој член сторени намерно, на организиран начин, кои се повторуват, со кои предизвикана е значителна штета или се стекнува со значителна имотна корист, на правното лице му се изрекува глоба во износ од 10% од приходот на правното лице остварен претходната фискална година и прекршочна санкција привремена забрана за вршење одделна дејност согласно со закон.

Член 32

Членот 161 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ 0,06 % до 0,1 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година ќе му се изрече за прекршок на правно лице (голем трговец), ако :

-не спроведе проценка на ризикот согласно член 10 од овој закон;

-не изготви и применува програма согласно член 11 став (1) од овој закон;

-не донесе програмата, редовно не ја следи и оценува нејзината адекватност, усогласеност и ефикасност согласно член 11 став (2) од овој закон;

-постапи спротивно на исклучоците за анализа на клиентот во однос на електронските пари од член 13 од овој закон;

-не ги спроведе мерките за анализа на клиентот од член 14 од овој закон;

-не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик согласно член 15 од овој закон;

-не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот согласно член 16 од овој закон;

-не го идентификува и потврди идентитетот на ополномоштувачот согласно член 17 од овој закон;

-не го идентификува и потврди идентитетот на вистинскиот сопственик согласно член 18 од овој закон;

-не го следи деловниот однос согласно член 31 од овој закон;

-не спроведе засилена анализа на клиентот согласно член 33 од овој закон;

- не спроведе засилена анализа на клиент кој не е физички присутен согласно член 35 од овој закон;
- не спроведе засилена анализа на клиентот -носител на јавна функција согласно член 36 од овој закон;
- не спроведе засилена анализа на клиент од високо ризични држави согласно член 37 од овој закон;
- не спроведе засилена анализа кон сложени и невообичаени трансакции согласно член 38 од овој закон;
- не ги чува податоците, информациите или документите согласно член 51 од овој закон;
- не ја извести Управата и не ја задржи трансакцијата согласно член 54 став (2) од овој закон;
- не достават до Управата податоци, информации и документи во форма на извештај согласно член 54 став (3) од овој закон;
- не обезбдени примена на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 41 од овој закон;
- ги довери обврските за анализа на клиентот на трети лица спротивно на член 42 од овој закон;
- не обезбеди и проследи информации кај безготовински пренос на парични средства согласно член 43 од овој закон;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 44 став (1) од овој закон;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 46 од овој закон;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 47 став (1) од овој закон;
- прими готовина спротивно на член 48 од овој закон;
- извршат регистрација на хартии од вредност, друг имот или правни работи, или за пријавување или вршење на пренос на пари, хартии од вредност или друг имот, можат да извршат таква регистрација или пренос спротивно на член 48 став (2) од овој закон;
- не ги достави до Управата собраните податоци, информации и документи во случај на готовинска трансакција во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе без оглед дали станува збор за една трансакција или повеќе очигледно поврзани трансакции согласно член 52 од овој закон;
- не достави податоци до Управата согласно член 53 од овој закон;
- не ги достави извештаите до Управата согласно член 56 од овој закон;
- не именуваат овластено лице и негов заменик согласно член 57 став (1) од овој закон;
- не формира посебен оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 57 став (2) од овој закон;
- не формира посебен оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам оддел согласно член 57 став (3) од овој закон;
- не обезбеди исполнување на услови согласно член 57 став (8) од овој закон;
- не врши внатрешна контрола согласно член 58 од овој закон;
- користење на податоците обезбедени со овој закон спротивно на член 60 од овој закон;
- го известат клиентот или трето лице согласно член 61 став (1) од овој закон;
- не преземе потребни мерки за заштита на податоците согласно член 61 став (3) од овој закон.

(2) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (среден трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 0,5 % до 0,8% од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(3) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (мал трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 1,5 % до 3% од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(4) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (микро трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 7 % до 10 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(5) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правните лица од став (1), (2), (3) и (4) на овој член може да им се изрече прекршочна санкција привремена забрана за вршење одделна дејност согласно закон.

(6) Глоба во износ од 3.000 до 6.000 евра во денарска противвредност за дејствијата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице од став (1), (2), (3) и (4) на овој член.

(7) На одговорното лице во правното лице од став (1), (2), (3) и (4) на овој член за дејствијата од ставот (1) на овој член покрај глобата може да му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност согласно закон.

Член 33

Членот 162 се менува и гласи:

„(1) Глоба во износ 0,01% до 0,05% од приходот на правното лице остварен претходната фискална година ќе му се изрече за прекршок на правно лице (голем трговец), ако:

- не ја извести Управата согласно член 7 став (2) од овој закон;
- не ја достави програмата на барање на надлежните органи на надзорот од член 146 на овој закон согласно член 11 став (3) од овој закон;
- не спроведе поедноставена анализа на клиентот согласно член 32 од овој закон;
- не ги забележува податоците по хронолошки редослед во нумериран регистар кај менувачки работи согласно член 45 од овој закон;
- не води нумериран регистар за тргувањето на хартии од вредност чиј вкупен износ е поголем од 15.000 евра во денарска противвредност согласно член 47 став (2) од овој закон;
- не го известат надлежниот орган за надзор од член 146 на овој закон дека доставиле извештај до Управата согласно член 54 став (6) од овој закон;
- вработи во одделот лица кои не ги исполнуваат условите од член 57 ставови (6), (7) и (11) од овој закон;
- не обезбеди редовна стручна обука согласно член 57 став (12) од овој закон;
- не достави податоци до Управата согласно член 57 став (13) од овој закон.

(2) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (среден трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 0,05% до 0,1 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(3) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (мал трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 0,3% до 0,5 % од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(4) За дејствијата од ставот (1) на овој член, на правно лице (микро трговец) ќе му се изрече глоба во износ од 7% до 10% од приходот на правното лице остварен претходната фискална година.

(5) Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност за дејствијата од ставот (1) на овој член ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице од став (1), (2), (3) и (4) на овој член.

Член 34

Членот 163 се брише.

Член 35

Во членот 164 во став (1) по алинејата 1 се додава нова алинеја 2 која гласи:
„-не одбие воспоставување на деловен однос или изврши трансакција или не го прекине деловниот однос со клиентот согласно со членот 39 ставови (1) и (2) од овој закон,“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„На лицето кое врши јавно овластување или физичкото лице за дејствијата од ставот (1) на овој член покрај глобата може да му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност согласно закон.“

Член 36

Во членот 165 во став (1) алинејата 17 се брише.

Ставот (2) се менува и гласи:

„На лицето кое врши јавно овластување или физичкото лице за дејствијата од ставот (1) на овој член покрај глобата може да му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност согласно закон.“

Член 37

Во членот 166 ставот (2) се брише.

Член 38

Во членот 167 во ставот (1) во воведната реченица зборовите „од 10.000“ се заменуваат со зборовите „од 5.000 до 10.000“.

Член 39

Во членот 168 износот „2.500“ се заменува со износот „500“, а износот „5.000“ се заменува со износот „1.000“ .

Член 40

Во членот 169 во воведната реченица износот „1.000“ се заменува со износот „500“, а износот „2.000“ се заменува со износот „1.000“.

Член 41

Во член 171 ставот (2) се менува и гласи:

„Доколку органите на надзор од членот 146 од овој закон констатираат прекршок од членовите 164, 165, 166 и 167 од овој закон, составуваат записник во кој ги забележуваат битните елементи на дејствието од кое произлегува правното обележје на прекршокот, лично име, адреса и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице, назив, седиште и даночен број, времето, местото и начинот на сторувањето на прекршокот, описот на дејствието, правната квалификација на прекршокот и лицата затекнати на самото место, како и

даваат предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог. Записникот го потпишува органот на надзор, овластеното службено лице и сторителот.“

Ставот (3) се менува и гласи:

„Во постапката за порамнување глобата во прекршочниот платен налог се изрекува во фиксен износ пропишан со закон, а ако глобата е пропишана во распон се изрекува минималниот пропишан износ за прекршокот.“.

По ставот (5) се додаваат два нови става (6) и (7) кои гласат:

„(6) Во постапката која ќе заврши со плаќање на прекршочен платен налог не се плаќаат трошоци на постапката.

(7) Сторителот којшто со заминувањето заради престој во странство би можел да го одбегне плаќањето на глобата, е должен веднаш да ја плати глобата изречена со прекршочниот платен налог.“

Ставовите (6), (7), (8), (9) и (10) стануваат ставови (8), (9), (10), (11) и (12).

Член 42

Во членот 172 зборот „шест“ се заменува со зборот „четири“.

Преодни и завршни одредби

Член 43

Одредбата од член 1 со кој се менува членот 14, став (1), точките а) и б), одредбата од член 3 со кој се менува членот 16, став (1) и (2), одредбата од член 12 со кој се менува членот 51 став (1) од овој закон ќе отпочнат да се применуваат со денот на опочнувањето на примената на Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 101/19 и ----- --).

Член 44

Започнатите прекршочни постапки до денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно одредбите од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ бр. 120/18).

Член 45

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

ОБРАЗЛОЖЕНИЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

I. ОБЈАСНУВАЊЕ НА СОДРЖИНАТА НА ОДРЕДБИТЕ НА ПРЕДЛОГ ЗАКОНОТ

Со примената на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ број 120/18) е утврдено неоедначено постапување од страна на субјектите на одредени нивни обврски и потреба од нивно прецизирање, од овие причини се вршат измени и дополнувања на обврските на субјектите определени со членовите 15, 29, 39, 57, 58 и 63 од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ број 120/18).

Одредбите кои се однесуваат на идентификацијата на клиентите и чувањето на податоците определени со членовите 14, 16 и 51 од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ број 120/18) се усогласуваат со одредбите од Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги (Службен весник на РСМ бр 101/19).

Одредбите кои се однесуваат на регистарот на вистински сопственици определени со членовите 25, 26, 28 и 29 од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ број 120/18) се усогласуваат со одредбите од Законот за централен регистар на население (Службен весник на РСМ бр 98/19) и Законот за електронско управување и електронски услуги (Службен весник на РСМ бр 98/19). Заради допрецизирање на одредбите со кои се дефинира кој се смета за вистински сопственик кај различни форми на правни лица, се врши дополнување на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ број 120/18) со дополнување на нови членови 23-а и 23-б со кои се регулира вистинскиот сопственик на правно лице во државна сопственост и вистински сопственик кај правни лица кои се во постапка на стечај или ликвидација.

Во Глава IV – Управа за финансиско разузнавање, во која Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ број 120/18) ги регулира надлежностите на Управата, статусот, финансирањето, именувањето на директор, статусот, правата и обврските на вработените во Управата, со дополнувањата и измените на членовите 74, 83, 116, 117, 124, 131, 148, 149, 150 и 151 се врши прецизирање на определени надлежности, се регулира соработката на Управата со новата Агенција за национална безбедност, се врши усогласување со одредбите од Законот за прекршоците и се прошируваат можностите на Управата определени надлежности да ги применува во рамки на меѓународната соработка. Предложените решенија се очекува да дадат позитивни резултати во ефективноста на Управата и обезбедувањето на навремена размена на информации.

Со дополнување на членот 146 од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на Република Македонија“ број 120/18) се обезбедува целосно покривање на субјектите над кои надзорот го врши Комисијата за хартии од вредност.

Главата VII од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр.120/18) која ги содржи прекршочните одредби се менува заради усогласување со Законот за прекршоци (Службен весник на РСМ бр. 96/19). Имено, воведен е основ за изрекување на глоба или забрана за вршење одделна дејност,

односно забрана за вршење на професија, дејност или должност. Глобата за прекршоците се изразува во процентуален износ и во распон согласно членот 35 ставови (5) и (7) од Законот за прекршоците. Воедно, висината на глобите е прилагодена согласно големината на субјектите, при што субјектите се делат во 4 категории во согласност со Законот за трговските друштва (микро, мали, средни и големи трговци), при што, изразените проценти од приходот на правното лице остварен во претходната година, соодветно ја одразуваат глобата која може да биде изречена во согласност со економската моќ на субјектите.

Глобите за субјектите - лица кои вршат јавни овластувања (адвокати, нотари) остануваат непроменети, додека глобите за физички лица и службени лица се намалуваат. Генерално, а во согласност со меѓународните стандарди кои ги регулираат мерките за откривање и спречување перење пари и финансирање на тероризам (ФАТФ препораките и ЕУ Директивите) прекршочните санкции и понатаму остануваат да бидат одвратувачки, адекватни и пропорционални.

Со преодните и завршни одредби се предвидува дека подзаконските акти кои произлегуваат од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ бр 120/18) продолжуваат да се применуваат.

Воедно се пропишува дека започнатите постапки пред судовите и прекршочните органи до денот на денот на влегувањето во сила на овој закон ќе завршат според одредбите од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам („Службен весник на РМ“ број 120/18).

II. МЕЃУСЕБНА ПОВРЗАНОСТ НА РЕШЕНИЈАТА СОДРЖАНИ ВО ПРЕДЛОЖЕНИТЕ ОДРЕДБИ

Одредбите од Предлог Законот за изменување и дополнување на Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам се насочени кон понатамошно доизградување на конзистентен систем за спречување на перење пари и финансирање на тероризам и усогласување со останатата законска регулатива во државата.

III. ПОСЛЕДИЦИ ШТО ЌЕ ПРОИЗЛЕЗАТ ОД ПРЕДЛОЖЕНИОТ ЗАКОН

Со предложените одредби ќе се усогласат и допрецизираат одредбите од Законот за спречување перење пари и финансирање на тероризам кои се однесуваат на:

-усогласување на одредбите од главата надзор и прекршочните одредби со Законот за прекршоци (Службен весник на РСМ бр 96/19), (изразување на прекршочната санкција - глоба во процентуален износ и во распон согласно член 35 ставови (5) и (7));

-усогласување на одредбите кои се однесуваат на регистарот на вистински сопственици со Законот за централен регистар на население (Службен весник на РСМ бр 98/19) и Законот за електронско управување и електронски услуги (Службен весник на РСМ бр. 98/19),

-усогласување со одредбите од Законот за електронски документи, електронска идентификација и доверливи услуги (Службен весник на РСМ бр 101/19),

-се прецизираат надлежностите на Управата за финансиско разузнавање, како и одредбите за соработката на Управата со други надлежни органи и единици за финансиско разузнавање на други држави,

-допрецизирање на одредби кои се однесуваат на обврските на задолжените субјекти.

ИЗВОД НА ОДРЕДБИ ОД ЗАКОНОТ КОИ СЕ МЕНУВААТ И ДОПОЛНУВААТ

Мерки на анализата на клиентот

Член 14

(1) Анализата на клиентот од членот 12 на овој закон вклучува:

- а) идентификација на клиентот и потврдување на неговиот идентитет со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори;
- б) идентификација на ополномоштувачот и потврдување на неговиот идентитет со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори;
- в) идентификација на вистинскиот сопственик и преземање на соодветни мерки за потврдување на неговиот идентитет, со користење на документи, податоци и информации од сигурни и независни извори со цел субјектот да е уверен дека знае кој е вистинскиот сопственик;
- г) обезбедување на информации за целта и намерата на деловниот однос и
- д) постојано следење на деловниот однос и на трансакциите кои се остваруваат во рамки на воспоставениот деловен однос со цел да се осигура дека овие трансакции се конзистентни со профилот на ризик и бизнисот на клиентот, а во случај кога е потребно и утврдување на изворите на средства, при што документите и податоците со кои субјектот располага мора да бидат ажурирани.

(2) Кога клиентот е правно лице или правен аранжман, субјектот е должен да преземе мерки со цел да ја утврди природата на неговата деловна активност и сопственичката и контролната структура.

(3) Субјектите ја применуваат секоја мерка од анализата на клиентот, а нејзиниот обем зависи од проценката на ризикот на клиентот.

(4) Субјектите се должни да им ги направат достапни на органите на надзор од член 146 од овој закон документите за проценка на ризикот на клиентот, за да потврдат дека утврдениот ризик од перење пари и финансирање на тероризам е соодветен и дека обемот на преземените мерки е во согласност со ризикот на клиентот.

(5) Субјектите се должни мерките за анализа на клиентот да ги применат и на постојните клиенти и деловниот однос со истите врз основа на проценка на ризикот, на определен временски период согласно изготвената проценка на ризикот, земајќи ја предвид претходно спроведената анализа на клиентот и промената на околностите кои се од значење за примена на одредбите од овој закон.

Идентификација и потврдување на идентитетот Член 15

(1) Идентификацијата и потврдувањето на идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик, субјектите се должни да го извршат пред да воспостават деловен однос или пред да извршат повремена трансакција.

(2) По исклучок на ставот (1) на овој член, субјектите може да го потврдат идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик во текот на воспоставување на деловниот однос, за да не се наруши водењето на деловниот однос и кога постои низок ризик од перење пари и финансирање на тероризам.

(3) Во работите поврзани со осигурување на живот, дозволено е потврдувањето на идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик на полисата, да се изврши откако деловниот однос е воспоставен. Во овој случај потврдувањето на идентитетот треба да се изврши пред или за време на исплаќањето на полисата или пред или кога корисникот има намера да ги изврши правата кои произлегуваат од полисата.

Идентификување и потврдување на идентитетот на клиентот Член 16

(1) Кога клиентот е физичко лице се идентификува и се потврдува неговиот идентитет со поднесување на оригинален и важечки документ за идентификација, издаден од надлежен орган или копија заверена на нотар.

(2) Од документот од ставот (1) на овој член се утврдува име, презиме, дата и место на раѓање, место и адреса на живеалиште или престојувалиште, единствен матичен број или број за идентификација и број на документот за идентификација, органот кој го издал и дата на важење.

(3) Кога клиентот е правно лице или правен аранжман се идентификува и неговиот идентитет се потврдува со документ за регистрација во оригинал или копија заверена на нотар, издаден од надлежен орган на државата во која е регистрирано правното лице или акт за основање на правниот аранжман. Документот за регистрација или основање се поднесува во хартиена и/или електронска форма. Документите за регистрација издадени од надлежен орган на странска држава, треба да бидат преведени на македонски јазик од страна на овластен судски преведувач.

(4) Од документот од ставот (3) на овој член се утврдува називот, правната форма, седиштето, даночниот број или друг регистрациски број на правното лице или правниот аранжман, основачот/ите, повереникот/ците, корисник или група на корисници на трастот, законскиот застапник, органот на управување и лицата ополномоштени за влегување во деловен однос во име на клиентот.

(5) Од документите од ставовите (1) и (3) на овој член, за целите на идентификација, субјектите задолжително задржуваат копија во хартиена и/или електронска форма при што применуваат технички и организациски мерки согласно прописите за заштита на личните податоци.

(6) Субјектите може да побараат и други податоци, информации и документи од клиентот и/ или сигурни и независни извори за потврдување на идентитетот на клиентот.

Обврска за поседување и чување на податоци за вистинскиот сопственик
Член 25

(1) Обврска за поседување и чување на податоци и документи за вистинскиот сопственик имаат субјектите на упис во регистрите кои се водат при Централниот регистар на Република Македонија (во натамошниот текст: правни субјекти), и тоа:

1. трговски друштва, трговец поединец, самостојни вршители на дејност, подружници и филијали на странски трговски друштва и странски трговец поединец,
2. здруженија, сојузи, фондации, комори, синдикати, политички партии, задруги, верски заедници или други организации и
3. нотари, адвокати и други лица кои вршат јавни овластувања.

(2) Правните субјекти од став (1) точки 1 и 2 на овој член се должни да поседуваат и чуваат адекватни, точни и ажурни податоци и документи за:

а) вистинскиот сопственик/ци, и тоа:

1. име и презиме;
2. држава на живеалиште, односно престојувалиште;
3. ден, месец и година на раѓање;
4. единствен матичен број или друг идентификациски број и податок за видот, бројот, издавачот, државата и датумот на издавање на документот за идентификација;
5. државјанство и
6. податоци за видот и обемот на вистинската сопственост.

б) сопственичката структура, а трговските друштва и податоци за уделите, влоговите или друга форма на учество во сопственоста на друштвото.

(3) Правните субјекти од став (1) точка 3 на овој член се должни да поседуваат и чуваат адекватни, точни и ажурни податоци од став (2) точка а) на овој член.

(4) Правните аранжмани основани согласно правото на странска држава кои имаат добиено единствен даночен број (ЕДБ) во Република Македонија согласно закон се должни да поседуваат и чуваат адекватни, точни и ажурни податоци од став (2) точка а) на овој член.

Регистар на вистински сопственици

Член 26

(1) Заради обезбедување на транспарентност на сопственичката структура на правните субјекти се воспоставува регистар на вистински сопственици (во понатамошниот текст: регистар).

(2) Централниот регистар на Република Македонија (во понатамошниот текст: администратор на регистарот) го воспоставува, води, одржува и управува со регистарот.

(3) Правните субјекти од член 25 став (1) на овој закон, со исклучок на: трговци поединци и самостојни вршители на дејност, ги внесуваат податоците за нивните вистински сопственици во регистарот во рок од осум дена од уписот на основањето на

деловниот субјект во соодветниот регистар или во рок од осум дена од промената на податоците за вистинскиот сопственик. Регистрациониот агент или администраторот на регистарот во постапката на упис е должен да го запознае правниот субјект за обврската за задолжително запишување на податоците за вистинскиот сопственик.

(4) Одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член не се однесуваат на правните субјекти кои се компании чии акции котираат на организиран пазар на хартии од вредност и кои се обврзани да се усогласат со условот за објавување на податоците за вистинските сопственици со што се обезбедува соодветна транспарентност на информации за сопственост согласно релевантните меѓународни стандарди.

Внесување на податоци во регистарот Член 28

(1) Во регистарот се запишуваат следните податоци:

а) податоци за правниот субјект: назив, седиште, ЕМБС и даночен број, датум на основање и бришење на деловниот субјект и

б) податоци за вистинскиот сопственик: лично име, единствен матичен број или друг идентификациски број, адреса на постојан и привремен престој, датум на раѓање, даночен број, државјанство, сопственички удел или друга форма и вид на сопственост или контрола и датум на внесување и бришење на вистинскиот сопственик од регистарот;

(2) Администраторот на регистарот го води и управува регистарот на начин што:

- покрај последниот статус на податоците за вистинските сопственици, исто така се чуваат сите претходни записи, измени на податоци и бришење според времето и видот на настанот;

- податоците во регистарот се достапни десет години по бришењето на правниот субјект од надлежен регистар; и

- по исклучок од алинеја 2 на овој став, податоците во регистарот се трајно достапни за Управата, органите на прогонот, судовите и органите на надзор од членот 146 на овој закон.

(3) Внесувањето се врши бесплатно преку веб-порталот на администраторот на регистарот по електронски пат при што се применуваат технички и организациски мерки согласно прописите за заштита на личните податоци.

(4) Министерот за финансии го пропишува начинот на внесување, пријавување, исправка и бришење на податоците од регистарот, начинот на користење, начинот на изразување на висината на уделот (индикатор за утврдување на сопственоста), начин на одржување и администрирање, техничките барања (потреби) за воспоставување на регистарот.

Пристап до податоците за вистински сопственици
Член 29

(1) Податоците кои се запишуваат во регистарот директно и врз основа на електронски пристап им се достапни на Управата, надлежните државни органи на прогонот, судовите, органите кои вршат надзор од член 146 на овој закон и субјектите од член 5 на овој закон.

(2) Податоците од регистарот за лично име, месец и година од датумот на раѓање, државјанство, земја на престој, сопственички удел или друга форма и вид на сопственост или контрола се јавно достапни и се користат со надомест согласно тарифата на администраторот на регистарот.

Поедноставена анализа на клиент
Член 32

(1) Субјектите можат да применат поедноставени мерки за анализа на клиентот, кога согласно одредбите од член 10 на овој закон утврдиле дека постои низок ризик од перење пари и финансирање на тероризам.

(2) При одлучувањето за примена на поедноставени мерки за анализа на клиентот, субјектите се должни да ги земат предвид и резултатите од националната проценка на ризикот.

(3) Мерки на поедноставена анализа на клиентот може да бидат:
-потврдување на идентитетот на клиентот или вистинскиот сопственик по воспоставувањето на деловниот однос;
-намалување на зачестеноста на ажурирањето на документите и податоците за клиентите и/ или
-намалување на степенот на следење на деловниот однос и трансакциите на клиентот.

(4) Субјектите се должни да обезбедат соодветна документација врз основа на која ќе може да се потврди дека е дозволена примена на поедноставена анализа на клиентот и дека мерките на поедноставена анализа на клиентот се соодветни на ризикот, како и да ја направат достапна таа документација на органите на надзор од член 146 на овој закон.

(5) Поедноставената анализа на клиентот не е дозволена кога во однос на клиентот, трансакцијата, деловниот однос или имотот постои сомневање за перење пари или финансирање на тероризам, се применуваат специфични сценарија на висок ризик од перење пари или финансирање на тероризам или во случаите на сложени и невообичаени трансакции.

(6) Министерот за финансии го пропишува начинот на спроведување на мерките за поедноставена анализа на клиентот.

Клиент кој не е физички присутен
Член 35

Освен во случаите од член 33 на овој закон, кога клиентот, ополномоштеникот или законскиот застапник на клиентот правно лице не е физички присутен за целите на идентификација, субјектот треба да преземе една или повеќе од следните мерки на засилена анализа:

а) идентитетот на клиентот да го утврди со дополнителни документи, податоци или информации;

б) да преземе дополнителни мерки со кои ги потврдува обезбедените документи или да бара документите да ги потврди финансиска институција од Република Македонија, од земја членка на Европската унија или од земја во која прописите предвидуваат приближно исти критериуми и стандарди за спречување на перење пари и финансирање на тероризам, како барањата предвидени со овој закон и

в) првото плаќање да се изврши преку сметка на клиентот во банка во Република Македонија.

Одбивање на деловен однос и трансакција
Член 39

(1) Кога не може да ги спроведе мерките за анализа на клиентот од член 14 на овој закон, субјектот е должен да одбие да воспостави деловен однос или да не изврши трансакција или да го прекине деловниот однос со клиентот.

(2) Во случај кога вистинскиот сопственик на правниот субјект од член 27 на овој закон не е внесен или ажуриран во регистарот на вистински сопственици, субјектот е должен да го одложи воспоставувањето на деловен однос или да го одложи извршувањето на трансакцијата се додека податоците не бидат внесени во регистарот.

(3) Во случаите од став (2) на овој член, субјектот е должен веднаш да ја извести Управата.

(4) Во случаите од став (1) од овој член, субјектот е должен да ја утврди потребата од доставување извештај до Управата согласно член 54 од овој закон.

Чување на податоци
Член 51

(1) Субјектите се должни копиите од документите со кои го утврдуваат и верификуваат идентитетот на клиентот, ополномоштувачот и вистинскиот сопственик, за спроведените процедури за анализа на клиентот или вистинскиот сопственик и за реализираните трансакции или трансакциите во обид, клиентското досие и деловната кореспонденција, да ги чуваат десет години во електронска или хартиена форма по извршената трансакција, сметано од последната трансакција.

(2) Субјектите се должни да чуваат копии во електронска или хартиена форма од извршената анализа согласно член 38 од овој закон десет години.

(3) Субјектите се должни податоците, да ги чуваат, на начинот на кој ги доставиле до Управата, десет години од денот на доставувањето. По истекот на овој рок, субјектите се должни да ги избришат личните податоци на клиентот.

(4) Финансиските институции се должни да ги чуваат податоците за плаќачот и примачот на безготовинскиот пренос на парични средства од член 43 на овој закон, десет години од извршениот трансфер.

(5) Регистарот од членовите 44 и 47 од овој закон задолжително се чува десет години од последниот заведен податок.

(6) Субјектите се должни да чуваат копии од документацијата од член 58 од овој закон десет години.

(7) Во случај на престанок на постоењето на субјектот, обврската за чување на податоците во рокот определен во ставот (1) на овој член се пренесува врз правните наследници на субјектот.

(8) Ако нема правни наследници на правното лице, обврската за чување на податоците од ставот (1) на овој член се пренесува врз неговите основачи.

(9) Субјектите се должни документите од став (1) на овој член да ги стават на располагање по барање на органите на надзор од член 146 од овој закон.

(10) По барање на Управата субјектите се должни да ги чуваат податоците од ставот (1) од овој член подолго од десет години.

Член 53

(1) Нотарите собраните податоци за составени нотарски акти, потврдени приватни исправи и заверени потписи на договори со кои се стекнува имот во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија Република Северна Македонијана денот кога се составени нотарските акти, потврдени приватните исправи и заверени потписи, наведени во договорот, ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма.

(2) Банките собраните податоци за исплатени кредити кон своите клиенти во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија Република Северна Македонијана денот кога кредитот е исплатен, ги доставуваат до Управата до десеттиот ден во тековниот месец за претходниот месец во електронска форма.

(3) Банките собраните податоци за дадени и/или примени позајмици помеѓу клиентите во вредност од 5.000 евра или повеќе, во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија, ги доставуваат до Управата до десеттиот ден во тековниот месец за претходниот месец во електронска форма.

(4) Давателите на услуги на парични дознаки (брз трансфер на пари) податоците за трансакции во износ од 1.000 евра или повеќе во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија Република Северна

Македонија на денот на извршување на трансакцијата, ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма за трансакциите извршени претходниот работен ден.

(5) Осигурителните друштва кои вршат работи на осигурување на живот собраните податоци за склучени полиси за осигурување живот со вредност на осигурување во износ од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија Република Северна Македонијана денот кога е склучена полисата за осигурување, ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма.

(6) Правните лица чија дејност е купопродажба на возила собраните податоци за склучените договори за купопродажба на нови возила во вредност од 15.000 евра или повеќе, во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија Република Северна Македонијана денот кога е склучен договорот, ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма.

(7) Приредувачите на игри на среќа во играчница (казино), собраните податоци за купување или исплаќање на чипови во износ над 1000 евра во денарска противвредност според средниот курс на Народната банка на Република Македонија Република Северна Македонијана денот на купување, односно исплаќање, без оглед дали трансакцијата се извршува како поединечна или преку неколку трансакции кои се очигледно поврзани, ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма.

(8) Другите приредувачи на игри на среќа, освен приредувачите на игри на среќа во играчница (казино), собраните податоци за исплата на добивка, уплата на влог или и во двата случаи кога трансакцијата е во вредност од 1000 евра во денарска противвредност или повеќе според средниот курс на Народната банка на Република Северна Македонија, без оглед дали трансакцијата се извршува како поединечна или преку неколку трансакции кои се очигледно поврзани, ги доставуваат до Управата на крајот на денот во електронска форма.

(9) Министерот за финансии на предлог на директорот на Управата, ја пропишува содржината и видот на податоците од ставовите (1), (2), (3), (4), (5), (6), (7) и (8) на овој член и начинот на електронско доставување до Управата.

Именување на овластено лице и формирање на
оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам
Член 57

(1) Субјектите се должни да именуваат овластено лице и негов заменик.

(2) Доколку во субјектот се вработени повеќе од 50 лица, покрај обврската од став (1) на овој член, субјектот во рамките на своето работење е должен да формира посебен оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам.

(3) Во одделот од став (2) на овој член треба да бидат вработени најмалку четири лица доколку во субјектот се вработени од 50 до 300 лица, а бројот на вработени во одделот треба да се зголемува за по едно лице на секои наредни 100 вработени.

(4) Субјектот може, врз основа на резултатите од проценката на ризикот, во одделот од став (2) на овој член да вработи и повеќе лица од бројот на предвидени лица согласно ставот (3) на овој член.

(5) Со работењето на одделот од ставот (2) на овој член раководи овластеното лице.

(6) Овластеното лице, неговиот заменик, како и вработените во одделот треба да ги исполнуваат следните услови:

а) не се осудени за кривични дела против имотот, кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството, кривични дела против службената должност, кривични дела против јавниот ред и кривични дела против човечноста и меѓународното право и други,

б) имаат високо образование, соодветно стручно знаење и искуство за извршување на задачите од областа на спречување на перење пари и финансирање на тероризам и

в) има добро познавање на деловната активност и работните процеси на субјектот.

(7) Овластеното лице, неговиот заменик, како и сите лица вработени во одделот од став (3) на овој член, подлежат на безбедносни проверки согласно прописите за безбедност на класифицирани информации и се должни да поседуваат безбедносен сертификат со степен „доверливо“. Овластено лице, заменик и вработен во одделот од став (3) на овој член не може да биде лице на кое согласно прописите за безбедност на класифицирани информации не може да му се издаде безбедносен сертификат со степен „доверливо“.

(8) Заради ефикасно работење на овластеното лице, неговиот заменик и на вработените во одделот, субјектот е должен да обезбеди исполнување најмалку на следните услови:

-издвоеност на активностите на овластеното лице, односно на одделот, од другите деловни активности на субјектот, коишто не се поврзани со активностите на спречувањето на перење пари и финансирање на тероризмот и контрола на усогласеноста на работењето со прописите;

-независност на овластеното лице и на одделот при спроведувањето на мерките и дејствијата за откривање и спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно овој закон;

-право на директен пристап до електронските бази на податоци и навремен пристап до сите информации потребни за непречено спроведување на програмата и одредбите на овој закон и

-воспоставување директна комуникација со органите на управување на субјектот и друго.

(9) Банките и давателите на услуги на парични дознаки (брз трансфер на пари) се должни да именуваат овластено дежурно лице и негов заменик кое во случај на итни ситуации (терористички акт, закани од терористички акт) веднаш, а најдоцна во рок од три часа ќе биде достапно на Управата. Овластеното дежурното лице и неговиот заменик треба да го исполнуваат условот од став (7) на овој член.

(10) Банките и давателите на услуги на парични дознаки (брз трансфер на пари) се должни за извршување на обврските на овластеното дежурно лице и неговиот заменик од став (9) на овој член да му ги обезбедат потребните услови за работа.

(11) Субјектот е должен да донесе мерки со кои ќе обезбеди дека вработените кои вршат задачи од областа на спречување и откривање на перење пари и финансирање на тероризам согласно со овој закон, се запознати со одредбите на овој закон, вклучувајќи и соодветни мерки во врска со заштита на податоците. Мерките мора да бидат пропорционални на видот и големината на субјектот и проценетиот ризик од перење пари и финансирање на тероризам.

(12) Субјектот е должен да обезбеди редовна стручна обука од областа на спречување и откривање на перење пари и финансирање на тероризам согласно овој закон за сите вработени.

(13) Субјектите се должни до Управата да достават податоци за лицата (име, презиме и контакт) од став (1) и став (9) на овој член, како и да ја известат Управата за секоја промена.

Обврска за внатрешна контрола Член 58

Субјектите се должни да вршат внатрешна контрола над спроведувањето на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам најмалку еднаш годишно и да изготват документација за констатираните наоди од спроведената контрола.

Деловна тајна Член 63

Повикувањето на оддавање на деловна тајна не може да се прифати како основа за одбивање да се достави податоци, информации, документи според овој закон.

Вработување на финансиски разузнавач Член 74

(1) Во Управата како финансиски разузнавач може да се вработи лице кое покрај општите услови ги исполнува и посебните услови предвидени со овој закон и актот за систематизација на работните места во Управата.

(2) За финансиски разузнавач може да биде вработено лице кое:

- е државјанин на Република Македонија;
- има завршено соодветно образование пропишано со актот за систематизација;
- ги исполнува и посебните услови пропишани со актот за систематизација и
- да има соодветен доказ (сертификат) не постар од пет години, за положен англиски јазик:
  - ТОЕФЕЛ ИБТ најмалку 74 бода,
  - ИЕЛТС (IELTS) најмалку 6 бода,
  - ИЛЕЦ (ILEC) (Cambridge English First) најмалку Б2 (B2) ниво,
  - БУЛАТС (BULATS) најмалку 60 бода или
  - АПТИС (APTIS) – најмалку ниво Б2 (B2).

Член 83

Финансиските разузнавачи при вршење на своите овластувања имаат посебни права да влегуваат и да имаат слободен премин на станиците, аеродромите, пристаништата и јавните паркинзи само со покажување на службена легитимација.

Електронски пристап до податоци, информации и документација од страна на Управата

Член 116

(1) За извршување на надлежностите определени со овој закон Управата има електронски пристап и користи податоци од базите на податоци, без надомест, и тоа од:

1. Министерство за внатрешни работи:

- податоци од евиденцијата на матичен број,
- податоци од регистар на државјани на Република Македонија,
- податоци од евиденцијата на државјаните на Република Македонија кои стекнале државјанство на Република Македонија, односно на кои им престанало државјанството на Република Македонија,
- податоци од регистар на издадени лични карти,
- податоци од регистар пасоши на државјани на Република Македонија,
- податоци од регистар, картотека и азбучник на граѓаните кои пријавиле заминување во странство,
- податоци од регистар на исчезнати, изгубени и погрешни патни исправи,
- податоци од евиденцијата на матичен број на странец,
- податоци од евиденцијата на издадени лични карти за странци,
- податоци од евиденција за влез и излез од државата,
- податоци за кривична евиденција,
- податоци од евиденцијата на издадени дозволи за оружје,
- податоци од евиденцијата на издадени дозволи за носење на оружје,
- податоци од евиденцијата на одобренија за набавување на колекционерско оружје,
- податоци од евиденцијата на поднесени барања за регистрирање на колекционерско оружје,
- податоци од евиденцијата на дозволи за колекционерско оружје,
- податоци од евиденција на колекционери,
- податоци од евиденцијата на одземено, пронајдено, предадено оружје и муниција,
- податоци од евиденцијата на издадени одобренија за промет со оружје/ муниција и делови за оружје,
- податоци од евиденција на детективи на кои им е издадена лиценца за вршење на детективска дејност,
- податоци од евиденција за регистрирани моторни возила (листа на возила во сопственост на физичко и правно лице, листа на сопственици на моторни возила),
- податоци од евиденција за регистрирани пловни објекти,
- податоци од регистар на домаќинства и др.

2. Министерство за правда

- податоци од евиденција за следење на случаи за корупција,
- податоци од евиденции (од системот за електронско водење на предметите за меѓународна правна помош) на предметите за меѓународна правна помош.

3. Фонд за пензиско и инвалидско осигурување:

- податоци од евиденцијата за лица осигурани согласно прописите за пензиско и инвалидско осигурување и статус,
- податоци од евиденцијата за години за работен стаж,
- податоци од евиденцијата за пензионер и статус на пензионер.

4. Фонд за здравствено осигурување:

- податоци од евиденцијата за лица осигурани согласно прописите за задолжително здравствено осигурување.

5. Управа за јавни приходи:

- податоци од евиденцијата за ЕМБС и ЕДБ,
- податоци од евиденцијата од даночен регистар,
- податоци од евиденцијата за приходи од годишни даночни пријави за физички лица за персонален данок на доход,
- податоци од евиденцијата за месечни даночни пријави по однос на ДДВ,
- податоци од евиденцијата за поврат на повеќе или погрешно наплатен данок,
- податоци од евиденцијата за поврат на ДДВ,
- податоци од евиденцијата за спроведени даночни контроли и истраги,
- податоци од евиденцијата за регистрирани дејности кои вршат готовински плаќања,
- податоци од евиденцијата за овластени сметководители на правни лица.

6. Агенција за вработување:

- податоци од евиденција на вработени лица (историски М1/ М2 образец, вработени во определена фирма,
- податоци од евиденција на невработени лица и други лица кои бараат работа,
- податоци од евиденција странски државјани и лица без државјанство вработени во Република Македонија.

7. Агенција за катастар на недвижности:

- податоци од регистар на просторни единици
- податоци од евиденција на имотни листови,
- податоци од регистар на цени и закупи,
- податоци за движење на сопственост на имот.

8. Централен депозитар за хартии од вредност:

- податоци од регистар на хартии од вредност,
- податоци од регистар на сопственици на хартии од вредност,
- податоци од регистар за порамнувања на трговски трансакции,
- податоци од регистар за нетрговски пренос на хартии од вредност,
- податоци од регистар на позајмени хартии од вредност.

9. Податоци од единствен регистар на трансакциски сметки- Клириншка куќа „КИБС“ АД Скопје:

- податоци од регистрите на трансакциски сметки.

10. Податоци од кредитно биро:

- податоци од портал МОЈ.МКБ. МК.

11. Централен регистар:

- податоци од трговски регистар и регистар на други правни лица,

- податоци од регистар на годишни сметки,
- податоци од заложен регистар,
- податоци од регистар за лизинг,
- податоци од регистар на вложувања во недвижности,
- податоци од регистар на права врз недвижности,
- податоци од регистар на директни инвестиции на резиденти во странство,
- податоци од регистар на директни инвестиции на нерезиденти во Република Македонија,
- податоци од регистар на физички и правни лица на кои им е изречена санкција забрана на вршење професија, дејност или должност и привремена забрана за вршење одделна дејност,
- податоци од регистар на споредни казни за сторени кривични дела на правни лица,
- податоци од регистар за обезбедување со пренос на сопственост на предмети и пренос на права (фидуцијарен регистар),
- податоци од регистар за продажба на подвижни ствари со задржување на правото на сопственост.

12. Царинска Управа на Република Македонија:

- податоци од евиденција за царински декларации на физичко лице,
- податоци од евиденција за царински декларации на правно лице,
- податоци од евиденција за извршен увоз и за извршен извоз,
- податоци од регистар на обврзници за акциза,
- податоци од евиденција за единствен царински документ,
- податоци од евиденција за внесени, изнесени странски пари и хартии од вредност,
- податоци од евиденција за поднесени кривични пријави и прекршочни постапки.

13. Управа за финансиска полиција:

- податоци од евиденција за поднесени кривични пријави.-

14. Судови:

- податоци од евиденција за водење на кривична постапка против определено лице,
- податоци од казнена евиденција,
- податоци од евиденција за изречена забрана за вршење на дејност на определено лице,
- податоци од евиденција за одземена или ограничена деловна способност на лица.

15. Министерство за правда- Управа за водење на матичните книги:

- податоци од матичните книги на родени,
- податоци од матичните книги на венчани,
- податоци од матичните книги на умрени лица,
- податоци од евиденции за родители/ старатели на одредено лице,
- податоци од евиденции за сродство помеѓу лица.

16. Министерство за труд и социјална политика:

- податоци од евиденции за лица корисници на социјална помош.

17. Државен завод за ревизија:

- податоци од евиденции за извршени ревизии,
- податоци од електронски систем за управување со ревизија.

18. Македонска берза на хартии од вредност:

- податоци од евиденции содржани во МБ НЕТ,
- податоци од евиденции за склучени трансакции, вклучително и блок трансакции.

19. Јавно обвинителство на РМ

- податоци од евиденции за примени кривични пријави,
- податоци од евиденции за поднесени обвиненија,
- податоци од евиденции за мерки за обезбедување на имот во текот на постапката,
- податоци од евиденции за остварена меѓуобвинителска соработка.

20. Министерство за економија

- податоци од регистар на склучени договори за концесии.

21. Државен завод за статистика

- статистички податоци по области: општи и регионални статистики, население и социјални статистики, приходи, потрошувачка и цени, економија и финансии, индустрија, градежништво и енергија, надворешна трговија, транспорт, туризам, трговија и други услуги и повеќедоменски статистики.

(2) Видот, пристапот и начинот на користење на податоците од базите на органите од став (1) на овој член се регулира со меморандуми за соработка склучени меѓу Управата и надлежниот орган од став (1) на овој член.

Доставување иницијатива до Управата
Член 117

(1) Јавното обвинителство на Република Македонија, Министерството за внатрешни работи, Министерството за финансии - Управа за финансиска полиција, Министерството за финансии - Царинска Управа, Агенцијата за разузнавање, Министерството за одбрана - Воено разузнавање, Државната комисија за спречување на корупција, органите за вршење на надзор од член 146 може да достават иницијатива до Управата, ако постојат причини за сомневање на перење пари и финансирање на тероризам.

(2) Иницијативата за вршење анализа од став (1) на овој член во писмена форма доставена на безбеден начин треба да содржи:

1. податоци за лицето на кое се однесува иницијативата, и тоа за:

- физичко лице: име, презиме, дата на раѓање, број на документ за идентификација, живеалиште, односно престојувалиште, ЕМБГ и

- правно лице: назив, адреса, седиште, ЕМБС, ЕДБ и други податоци;

2. податоци за трансакцијата, средствата, активностите, временскиот период во врска со кој постои сомневањето од точка 3 на овој став и

3. причините за сомневање за перење пари и/или финансирање на тероризам, како и податоци за видот и начинот на извршување на претходно кривично дело, а кои се утврдени во текот на извршувањето на надлежностите.

(3) Кога иницијативата од став (1) од овој член не е образложена и не ги содржи податоците од став (2) на овој член Управата ќе ја врати иницијативата на органот кој ја поднел на дополнување.

(4) Доколку во рок од 10 дена иницијативата од став (1) на овој член не е дополнета согласно став (2) на овој член, Управата по писмен пат го известува органот кој ја поднел дека не може да постапи по така доставената иницијатива.

(5) Кога Управата постапува по иницијативата од став (1) на овој член и утврди дека постојат основи на сомневање за сторено кривично дело перење пари и/или финансирање на тероризам или друго кривично дело, Управата постапува согласно член 118 од овој закон.

(6) Управата го известува органот од став (1) на овој член за исходот од постапувањето по иницијативата.

Статистички податоци

Член 124

(1) За целите на подготовка на национална проценка на ризикот, оценка на ефикасноста на системот за борба против перење пари и финансирање на тероризам како и за водење на стратешки анализи, Управата ги прибира и води следните статистички податоци за:

- број, големина, вид и важност на определени групи на субјекти,
- број на примени извештаи за сомнителни трансакции согласно член 54 на овој закон,
- број на примени извештаи согласно членовите 52 и 53 од овој закон,
- број на примени иницијативи и барања од надлежни органи согласно член 117 од овој закон,
- број на извештаи и известувања доставени до надлежните органи,
- број на извештаи доставени од Управата по кои надлежните органи постапиле,
- број на добиени и доставени спонтани информации од/до единици за финансиско разузнавање на други држави,
- број на доставени, примени, одбиени и одговорени барања на единици за финансиско разузнавање на други држави и други податоци,
- број на извршени надзори, спроведни едукации, издадени прекршочни платни налози и покренати прекршочни постапки,
- број на доставени налози за следење на деловен однос и
- број на случаи и вредност на имот опфатен со привремени мерки согласно членовите од 120 до 123 на овој закон.

(2) Управата објавува на својата официјална интернет страна информации за актуелните техники, методи и трендови за перење пари и финансирање на тероризам, примери на откриени случаи на перење пари и финансирање на тероризам, годишен преглед за извршени надзори и за спроведена едукација и други акти кои произлегуваат од овој закон или од членството во меѓународни тела и организации.

(3) За целите на оценка на ефикасноста на системот за борба против перење пари и финансирање на тероризам судовите, Јавното обвинителство на Република Македонија, Министерството за правда, Министерство за внатрешни работи, Управа за финансиска полиција, Царинска управа, Агенција за управување со одземен имот и други надлежни органи прибираат и водат статистички податоци за:

- број на кривични пријави и број на лица за кои е поднесена кривична пријава за перење пари и/или финансирање на тероризам,
- број на обвинителни акти и број на лица за кои е подигнат обвинителен акт за перење пари и/или финансирање на тероризам,
- број на случаи и број на лица опфатени во барања за меѓународна правна помош за перење пари и/или финансирање на тероризам,
- број на случаи во кои во текот на кривичната постапка е извршена преквалификација на кривичното дело перење пари и/или финансирање на тероризам и обратно,

-број на пресуди и број на лица за кои е донесена пресуда за перење пари и/ или финансирање на тероризам,
-број и вид на поврзани претходни кривични дела и
-број на случаи и вредност на имот замрзнат, одземен и конфискуван во случаите на перење пари и/ или финансирање на тероризам во Република Македонија и други држави и други податоци.

(4) Судовите, Јавното обвинителство на Република Македонија, Министерството за правда, Министерство за внатрешни работи, Управа за финансиска полиција, Царинска управа, Агенција за управување со одземен имот и други надлежни органи податоците од став (3) на овој член се должни најмалку еднаш годишно да ги доставуваат до Управата и тоа најдоцна до 30 јануари во тековната година за претходната година или на барање на Управата.

Привремени мерки во рамки на меѓународна соработка Член 131

(1) Одредбите на членовите 120, 121, 122 и 123 од овој закон ќе се применуваат кога единица за финансиско разузнавање на друга држава ќе побара одбивање или одлагање на трансакција.

(2) Барањето од ставот (1) на овој член треба да биде образложено и да се однесува за трансакција поврзана со перење пари и/или финансирање на тероризам и одбивањето или одлагањето би се реализирало доколку трансакцијата е предмет на домашен извештај за сомнителна трансакција.

(3) Управата може да достави барање до единица за финансиско разузнавање на друга држава за одбивање или одлагање на трансакција при постоење на сомневање за перење пари и/или финансирање на тероризам.

Член 146

(1) Надзорот над примената на мерките и дејствијата утврдени со овој закон го вршат органите за надзор во смисла на овој закон, и тоа:

- Народната банка на Република Македонија врз банките, штедилниците, менувачниците и давателите на услуги на парични дознаки(брз трансфер на пари) и други финансиски институции кои даваат платежни услуги;
- Агенцијата за супервизија на осигурување врз друштвата за осигурување, осигурителните брокерски друштва, друштвата за застапување во осигурувањето, осигурителните брокери и застапниците во осигурувањето;
- Комисијата за хартии од вредност на Република Македонија врз брокерските куќи, лицата кои даваат услуги на инвестициски советници, друштвата за управување со отворени, затворени и приватни инвестициски фондови и на отворените, затворените и приватните инвестициски фондови;
- Агенцијата за супервизија на капитално финансирано пензиско осигурување врз друштвата кои управуваат со доброволни пензиски фондови;
- Управата за јавни приходи врз приредувачите на игри на среќа, правните и физички лица кои ги вршат следните услуги: посредување во промет со недвижности, давање

совети од областа на даноците и правните лица кои вршат дејност на примање во залог на подвижни предмети и недвижности;

- Агенцијата за пошти врз Македонска пошта АД,

- Комисија на нотарите во рамки на Нотарската комора на Република Македонија врз нотарите и

- Комисија на адвокатите во рамки на Адвокатската Комора на Република Македонија врз адвокатите и адвокатските друштва.

(2) Управата врши надзор над примената на мерките и дејствијата определени со овој закон врз субјектите кои не се опфатени со ставот (1) на овој член.

(3) Управата самостојно или во соработка со органите од ставот (1) на овој член врши надзор над примената на мерките и дејствијата определени со овој закон врз субјектите.

(4) Управата по добиено известување од администраторот на регистарот спроведува надзор согласно овој закон над правните субјекти од став (2) на член 30 на овој закон.

(5) Управата врши надзор над правните субјекти од член 25 став (1) на овој закон и утврдуваат дали поседуваат, чуваат и впишале во регистарот адекватни, точни и целосни податоци за вистинскиот сопственик.

(6) Управата со органите од ставот (1) на овој член се должни меѓусебно да ги координираат активностите при спроведување надзор над субјектите од членот 5 на овој закон.

(7) Управата и органите од ставот (1) на овој член се должни да изготват годишна програма или план за вршење надзор за примената на мерките и дејствијата определени со овој закон и меѓусебно да ги усогласат.

(8) Управата и органите од ставот (1) на овој член можат да пропишат начин на адекватно спроведување на мерките за спречување на перење пари и финансирање на тероризам за субјектите за чиј надзор се одговорни.

(9) Органите од ставот (1) на овој член, доколку при вршење надзор, утврдат сомневање за перење пари и/или финансирање на тероризам, за тоа доставуваат писмен извештај до Управата.

(10) Финансиските разузнавачи кои вршат надзор согласно одредбите на овој закон, доколку утврдат сомневање за перење пари и/или финансирање на тероризам, доставуваат писмен извештај до директорот на Управата и до организационата единица на Управата надлежна да спроведува оперативна анализа.

(11) Управата и органите од ставот (1) на овој член соработуваат при извршувањето на своите задачи и овластувања при вршење на надзор со цел обезбедување ефикасност на мерките и надзорот во борбата против перењето пари и финансирањето на тероризам.

(12) Управата може да достави предлог до органите од ставот (1) на овој член да извршат надзор над одреден субјект врз основа на сознанијата кои произлегуваат од податоците и информациите со кои располага, како и врз основа на извршените стратешки и оперативни анализи.

(13) Управата и органите од ставот (1) на овој член преземаат активности во насока на усогласување на методолошкиот пристап при спроведувањето на надзорот.

(14) Управата за јавни приходи во согласност со своите надлежности врши надзор врз правни и физички лица во однос на примената на забраната за готовински плаќања во износ од 2.000 евра или повеќе во денарска противвредност од член 48 на овој закон.

Член 148

(1) Надзорот кој самостојно го спроведува Управата може да биде теренски и вонтеренски, редовен, вонреден и контролен надзор.

(2) Надзорот од став (1) го вршат финансиски разузнавачи, вработени во Управата кои ги исполнуваат општите услови утврдени со Законот за вработени во јавниот сектор и условите утврдени со актот за систематизација на работните места во Управата.

(3) Врз основа на надзорот од став (1) Управата може да:

- спроведе постапка за едукација,
- издаде на прекршочен платен налог и
- поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

Член 149

(1) При вршењето на надзорот кој го спроведува Управата, финансискиот разузнавач има обврска:

- 1) да постапи по налогот за вршење надзор;
- 2) да преземе подготвителни активности за вршење надзор;
- 3) да ги извести одговорното и овластеното лице на субјектот за почетокот на вршењето на надзорот, законскиот основ, целта и обемот на надзорот, освен во случај на вонреден и контролен надзор;
- 4) да се легитимира пред субјектот, односно пред овластеното лице на субјектот;
- 5) да ја чува тајноста на податоците;
- 6) да постапува законито, навремено и во согласност со Етичкиот кодекс на Управата;
- 7) да состави записник за извршениот надзор;
- 8) да предложи постапка за порамнување и да издаде прекршочен платен налог;
- 9) да донесе решение согласно член 155 од овој закон;
- 10) да донесе заклучок;
- 11) да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка и
- 12) да ги собира, обработува и чува личните податоци согласно со одредбите од овој закон и прописите за заштита на личните податоци.

(2) Покрај обврските од ставот (1) на овој член, финансискиот разузнавач за спроведениот надзор е должен изготвената документација да ја подреди во досие по следниот редослед:

- 1) документи прибрани во подготовката на надзорот;
- 2) барање од одделенијата во Управата, друг орган или институција доколку надзорот се извршил по нивно барање;
- 3) налог за надзор;
- 4) записник за извршен надзор;
- 5) решение;

- 6) заклучок;
- 7) записник од извршено порамнување;
- 8) прекршочен платен налог;
- 9) барање за покренување на прекршочна постапка и
- 10) правосилни и извршни решенија од судска постапка.

Член 150

(1) При вршење на надзорот кој го спроведува Управата, финансискиот разузнавач е овластен:

- 1) да проверува општи и поединечни акти, фајлови, документи, докази и информации во обем според предметот на надзорот, како и да побара да подготват потребни копии и документи;
- 2) да бара од субјектот да му бидат обезбедени канцелариски услови за работа во деловните простории на субјектот и лице што ќе присуствува за време на надзорот заради навремено обезбедување на документација и информации во врска со предметот на надзор;
- 3) да влегува и врши проверка во деловните простории на субјектот и неговите деловни единици;
- 4) да побара асистенција од надлежен орган на државна управа за отстранување на лице кое го попречува вршењето на надзорот под услови и во постапка утврдена со закон;
- 5) да проверува идентификациски документи на лица поради потврдување на нивниот идентитет во согласност со закон;
- 6) да бара од субјектот или од неговите вработени писмено или усно објаснување во врска со прашања од делокругот на надзорот;
- 7) да бара стручно мислење од вешти лица кога е тоа потребно за надзорот;
- 8) да врши попис на затекнати документи во деловниот објект и
- 9) да обезбеди други потребни докази.

(2) Копијата со оригиналот на фајловите, документите, доказите и информациите од ставот (1) на овој член субјектот ја потврдува со потпис на овластеното лице.

(3) Финансискиот разузнавач е овластен да покрене постапка за издавање прекршочен платен налог и прекршочна постапка во согласност со закон.

Член 151

(1) При вршење на надзорот кој го спроведува Управата, финансискиот разузнавач заради отстранување на утврдените прекршоци, има право и обврска на субјектот:

- 1) да му укаже на утврдените прекршоци и да определи рок за нивно отстранување и да му врати покана за спроведување на едукација согласно член 155 од овој закон;
- 2) да му издаде прекршочен платен налог или
- 3) да му поднесе барање за поведување на прекршочна постапка или да поведе друга соодветна постапка.

Член 154

- (1) Органите на надзор од член 146 на овој закон се должни да ја известат Управата за:
- наодите од извршениот надзор над спроведувањето на мерките и дејствијата определени со овој закон,
  - спроведена едукација или изречени други мерки,
  - издадени и наплатени прекршочни платни налози,
  - поднесеното барање за покренување на прекршочна постапка за сторен прекршок од страна на субјектите над кои вршат надзор и за исходот од овие постапки
- сторителот на прекршокот, и тоа: назив и седиште на правното лице, име и презиме на одговорното лице во правното лице, име и презиме на физичкото лице, лице кое врши јавно овластување и овластено службено лице,
- прекршокот: опис на дејствието кое претставува прекршок и
- изречената глоба.
- (2) Органите на надзор од член 146 на овој закон се должни најмалку два пати годишно да ја известат Управата за податоците поврзани со извршениот надзор од став (1) на овој член.
- (3) Управата за извршениот надзор над субјектите и за наодите од извршениот надзор два пати годишно го известува соодветниот орган на надзор од член 146 на овој закон.

Постапка за едукација Член 155

- (1) Доколку при вршењето на надзор кој го спроведуваат органите на надзор од член 146 на овој закон, е констатирана неправилност по прв пат од страна на субјектот, од член 163 и 166 од овој закон, се составува записник во кој се утврдува констатирана неправилност и се донесува решение со укажување за отстранување на констатираната неправилност во рок од осум работни дена и истовремено се врачува покана за едукација на сторителот на прекршокот.
- (2) Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ја пропишува министерот за финансии, на предлог на директорот на Управата.
- (3) Едукацијата се организира и спроведува во рок не подолг од осум работни дена од денот на спроведување на надзорот.
- (4) Доколку во закажаниот термин сторителот на прекршокот од став (1) од овој член, над кој се спроведува едукација, не се јави на едукацијата, ќе се смета дека едукацијата е спроведена.
- (5) Доколку сторителот на прекршокот од став (1) на овој член се јави на закажаната едукација и истата ја заврши, ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдениот прекршок.
- (6) Доколку при спроведување на контролниот надзор се утврди дека се отстранети утврдените прекршоци од став (1) од овој член, се донесува заклучок со кој се запира постапката на надзор.

(7) Доколку при спроведување на контролниот надзор се утврди дека не се отстранети утврдените прекршоци од став (1) од овој член, се издава прекршочен платен налог.

(8) Органите на надзор од член 146 на овој закон водат евиденција за спроведената едукација на начин и форма пропишана од министерот за финансии, на предлог на директорот на Управата.

Објавување на информации во врска со надзорот Член 159

(1) За целите на спречување и одвраќање од извршување на активности кои се сметаат за прекршоци согласно овој закон, Управата е должна, врз основа податоците добиени согласно на член 154 на овој закон, јавно да ги објави информациите за изречени глоби врз основа на правосилна одлука.

(2) Информациите од ставот (1) на овој член содржат податоци за:

-сторителот на прекршокот, и тоа: назив и седиште на правното лице, име и презиме на одговорното лице во правното лице, име и презиме на физичкото лице, лице кое врши јавно овластување и овластено службено лице,
-прекршокот: опис на дејствието кое претставува прекршок и
-изреченета глоба.

(3) Информациите од ставот (2) на овој член се објавуваат на интернет страната на Управата и истите се достапни во рок од три години од денот на објавувањето.

(4) По исклучок на став (1) од овој член, Управата не ја објавува информацијата за идентитетот на сторителот на прекршокот доколку:

-глобата е изречена за прекршок за кој може да се определи мерка едукација согласно член 155 од овој закон или
-објавувањето на информацијата може да попречи спроведување на предистражна или кривична постапка.

Член 160

(1) Глоба во износ од 80.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице односно трговецот поединец ако:

-не спроведува процедура на анализа на клиентот согласно член 12;
-не спроведе засилена анализа при воспоставување на коресподентен однос согласно член 34;
-не одбие воспоставување на деловен однос или изврши трансакција или не го прекине деловниот однос со клиентот согласно член 39 став (1) и (2);
-воспостават или продолжат деловен однос со shell bank (банки школки) и да започнат или продолжат коресподентски деловен однос со банка за која знаат дека дозволува отварање и работење со сметки на банки школки спротивно на член 49 став (1);
-shell bank (банки школки) вршат финансиски активности во Република Македонија спротивно на член 49 став (2);
-отворот или чуваат анонимни сметки или сметки на фиктивни имиња спротивно на член 50;
-не достават до Управата податоци, информации и документи согласно член 54 став (1);
-не врши внатрешна контрола согласно член 58;

-се повикува на деловна тајна при доставувањето на информација спротивно на член 63;
-не ги достави побараните податоци, неточно ги одговори побараните податоци или не ги одговори во рок согласно член 115;
-не постапи согласно налогот за следење на деловен однос од член 119;
-не ја задржува трансакцијата врз основа на издадениот налог согласно член 120.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице односно трговецот поединец ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице, односно трговецот поединец за дејствијата од ставот (1) на овој член.

(3) На одговорното лице за дејствијата од ставот (1) на овој член покрај глобата може да му се изрече и прекршочна санкција забрана за вршење на должност до една година согласно закон.

(4) За дејствијата од ставот (1) на овој член сторени намерно, на организиран начин, кои се повторуват, со кои предизвикана е значителна штета или се стекнува со значителна имотна корист, на правното лице му се изрекува глоба во износ од 1.000.000 евра до 5.000.000 евра во денарска противвредност и прекршочна санкција забрана за вршење на одделна дејност од три месеци до три години согласно закон.

(5) За сторени дејствија од ставот (1) на овој член, Управата може да достави образложен предлог за привремено или трајно одземање на лиценца, односно дозвола за работа на правното лице до органите надлежни за нивно издавање согласно закон.

Член 161

(1) Глоба во износ од 80.000 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок на банката ако не стави во употреба или не го надгради софтверот за автоматска обработка на податоците согласно член 59 на овој закон.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на банката ќе му се изрече за прекршокот од ставот (1) на овој член и одговорното лице во банката.

Член 162

(1) Глоба во износ од 30.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, односно трговец поединец ако:

- не спроведе проценка на ризикот согласно член 10;
- не изготви и применува програма согласно член 11 став (1);
- не донесе програмата, редовно не ја следи и оценува нејзината адекватност, усогласеност и ефикасност согласно член 11 став (2);
- постапи спротивно на исклучоците за анализа на клиентот во однос на електронските пари од член 13;
- не ги спроведе мерките за анализа на клиентот од член 14 на овој закон;
- не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик согласно член 15;
- не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот согласно член 16;
- не го идентификува и потврди идентитетот на ополномоштувачот согласно член 17;
- не го идентификува и потврди идентитетот на вистинскиот сопственик согласно член 18;
- не го следи деловниот однос согласно член 31;
- не спроведе поедноставена анализа на клиентот согласно член 32;

- не спроведе засилена анализа на клиентот согласно член 33;
- не спроведе засилена анализа на клиент кој не е физички присутен согласно член 35;
- не спроведе засилена анализа на клиентот -носител на јавна функција согласно член 36;
- не спроведе засилена анализа на клиент од високо ризични држави согласно член 37;
- не спроведе засилена анализа кон сложени и невообичаени трансакции согласно член 38;
- не ги чува податоците, информациите или документите согласно член 51;
- не ја извести Управата и не ја задржи трансакцијата согласно член 54 став (2);
- не достават до Управата податоци, информации и документи во форма на извештај согласно член 54 став (3);
- не обезбедени примена на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 41;
- ги довери обврските за анализа на клиентот на трети лица спротивно на член 42;
- не обезбеди и проследи информации кај безготовински пренос на парични средства согласно член 43;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 44 став (1);
- не утврди идентитет на клиент согласно член 46;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 47 став (1);
- прими готовина спротивно на член 48;
- извршат регистрација на хартии од вредност, друг имот или правни работи, или за пријавување или вршење на пренос на пари, хартии од вредност или друг имот, можат да извршат таква регистрација или пренос спротивно на член 48 став (2);
- не ги достави до Управата собраните податоци, информации и документи во случај на готовинска трансакција во износ од 15.000 евра во денарска противвредност или повеќе без оглед дали станува збор за една трансакција или повеќе очигледно поврзани трансакции согласно член 52;
- не достави податоци до Управата согласно член 53;
- не ги достави извештаите до Управата согласно член 56;
- не именуваат овластено лице и негов заменик согласно член 57 став (1);
- не формира посебен оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 57 став (2);
- не формира посебен оддел за спречување на перење пари и финансирање на тероризам оддел согласно член 57 став (3);
- не обезбеди исполнување на услови согласно член 57 став (8);
- користење на податоците обезбедени со овој закон спротивно на член 60;
- го известат клиентот или трето лице согласно член 61 став (1);
- не преземе потребни мерки за заштита на податоците согласно член 61 став (3).

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице односно трговецот поединец ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице односно трговецот поединец за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 163

- (1) Глоба во износ од 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правното лице, односно трговецот поединец ако:
- не ја извести Управата согласно член 7 став (2);
  - не ја достави програмата на барање на надлежните органи на надзорот од член 146 на овој закон согласно член 11 став (3);
  - не ги забележува податоците по хронолошки редослед во нумериран регистар кај менувачки работи согласно член 45;

- не води нумериран регистар за тргувањето на хартии од вредност чиј вкупен износ е поголем од 15.000 евра во денарска противвредност согласно член 47 став (2);
- не го известат надлежниот орган за надзор од член 146 на овој закон дека доставиле извештај до Управата согласно член 54 став (6);
- вработи во одделот лица кои не ги исполнуваат условите од член 57 ставови (6), (7) и (11);
- не обезбеди редовна стручна обука согласно член 57 став (12);
- не достави податоци до Управата согласно член 57 став (13).

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правното лице односно трговецот поединец ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правното лице односно трговецот поединец за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 164

(1) Глоба во износ од 30.000 до 40.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на лице кое врши јавно овластување или физичкото лице ако:

- не спроведува процедура на анализа на клиентот согласно член 12;
- не ги чува податоците, информациите или документите согласно член 51;
- не достават до Управата податоци, информации и документи согласно член 54 став (1);
- не врши внатрешна контрола согласно член 58;
- се повикува на деловна тајна при доставувањето на информација спротивно на член 63;
- не ги достави побараните податоци, неточно ги одговори побараните податоци или не ги одговори во рок согласно член 115;
- не постапи согласно налогот за следење на деловен однос од член 119;
- не ја задржува трансакцијата врз основа на издадениот налог согласно член 120.

(2) На лицето кое врши јавно овластување или физичкото лице за дејствијата од ставот (1) од овој член покрај глобата му се изрекува и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност до три години.

Член 165

(1) Глоба во износ од 12.000 до 15.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на лице кое врши јавно овластување или физичкото лице, ако:

- адвокатите и адвокатските друштва на барање на Управата не достават писмено образложение согласно член 7 став (2).
- не спроведе проценка на ризикот согласно член 10;
- не изготви и применува програма согласно член 11 став (1);
- не донесе програмата, редовно не ја следи и оценува нејзината адекватност, усогласеност и ефикасност согласно член 11 став (2);
- не ги спроведе мерките за анализа на клиентот од член 14 на овој закон;
- не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот, ополномоштувачот или вистинскиот сопственик согласно член 15;
- не го идентификува и потврди идентитетот на клиентот согласно член 16;
- не го идентификува и потврди идентитетот на ополномоштувачот согласно член 17;
- не го идентификува и потврди идентитетот на вистинскиот сопственик согласно член 18;
- не го следи деловниот однос согласно член 31;
- не спроведе поедноставена анализа на клиентот согласно член 32;

- не спроведе засилена анализа на клиентот согласно член 33;
- не спроведе засилена анализа на клиент кој не е физички присутен согласно член 35;
- не спроведе засилена анализа на клиентот -носител на јавна функција согласно член 36;
- не спроведе засилена анализа на клиент од високо ризични држави согласно член 37;
- не спроведе засилена анализа кон сложени и невообичаени трансакции согласно член 38;
- не одбие воспоставување на деловен однос или изврши трансакција или не го прекине деловниот однос со клиентот согласно член 39 став (1) и (2);
- не обезбдени примена на мерките и дејствијата за спречување на перење пари и финансирање на тероризам согласно член 41;
- ги довери обврските за анализа на клиентот на трети лица спротивно на член 42;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 43 став (1);
- не утврди идентитет на клиент согласно член 45;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 46;
- не утврди идентитет на клиент согласно член 47 став (1);
- прими готовина спротивно на член 48;
- извршат регистрација на хартии од вредност, друг имот или правни работи, или за пријавување или вршење на пренос на пари, хартии од вредност или друг имот, можат да извршат таква регистрација или пренос спротивно на член 48 став (2);
- не достави податоци до Управата согласно член 53;
- не ја извести Управата и не ја задржи трансакцијата согласно член 54 став (2);
- не достават до Управата податоци, информации и документи во форма на извештај согласно член 54 став (3);
- не ги достави извештаите до Управата согласно член 56;
- не именуваат овластено лице и негов заменик согласно член 57 став (1);
- користење на податоците обезбедени со овој закон спротивно на член 60;
- го известат клиентот или трето лице согласно член 61 став (1);
- не преземе потребни мерки за заштита на податоците согласно член 61 став (3).

(2) На лице кое врши јавно овластување или физичкото лице за дејствијата од ставот (1) од овој член покрај глобата му се изрекува и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност до една година.

Член 166

(1) Глоба во износ од 2.000 до 2.500 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на лице кое врши јавно овластување или физичкото лице, ако:

- не ја извести Управата согласно член 7 став (2);
- не ја достави програмата на барање на надлежните органи на надзорот од член 146 на овој закон согласно член 11 став (3);
- не го известат надлежниот орган за надзор од член 146 на овој закон дека доставиле извештај до Управата согласно член 54 став (6);
- не обезбеди редовна стручна обука согласно член 57 став (12);
- не достави податоци до Управата согласно член 57 став (13).

(2) На лице кое врши јавно овластување или физичкото лице за дејствијата од ставот (1) од овој член покрај глобата му се изрекува и прекршочна санкција забрана за вршење на дејност до една година.

Член 167

(1) Глоба во износ од 10.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на правниот субјект од член 25 став (1) на овој закон ако:

- не поседува и чува адекватни, точни и ажурни податоци за вистинскиот сопственик согласно член 25 став (2) и
- не ги внесе податоците за вистински сопственик/ци, како и податоците за промените на вистински сопственик/ци во регистарот согласно член 26 став (3) и член 27.

(2) Глоба во износ од 30% од одмерената глоба на правниот субјект од член 25 став (1) ќе му се изрече за прекршок и на одговорното лице во правниот субјект од член 25 став (1) за дејствијата од ставот (1) на овој член.

Член 168

Глоба во износ од 2.500 до 5.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на стечајниот управник или ликвидациониот управник ако не презема мерки и дејствија во случај кога субјектот е во постапка на стечај и ликвидација согласно член 9 од овој закон.

Член 169

Глоба во износ од 1.000 до 2.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече за прекршок на овластено службено лице, ако:

- не ги достават бараните податоци согласно член 115 став (2);
- не ја информираат Управата за резултатот и исходот од доставените извештаи или известувања согласно член 118 став (5);
- не достават статистички податоци до Управата согласно член 124 став (4);
- не го евидентира секое внесување и изнесување на пари или физички преносливи средства за плаќање преку царинската линија на Република Македонија согласно член 126 став (1);
- не ги прибира податоците согласно член 126 став (2);
- не го пријавува до Управата внесувањето или изнесувањето на пари или физички преносливи средства за плаќање над 10.000 евра во денарска противвредност согласно член 126 став (3);
- не го пријавува до Управата, сомневањето за перење пари и/или финансирање на тероризам согласно член 126 став (4);
- не ги чува сите податоци за внесување или изнесување на пари или физички преносливи средства за плаќање, преку царинската линија најмалку 5 години од денот на извршениот пренос согласно член 126 став (5);
- не изготват годишни програми или планови за вршење надзор над примената на мерките и дејствијата согласно член 146 став (7);
- не ја известат Управата кога ќе утврдат сомневање за перење пари и/или финансирање на тероризам како и прекршување на одредбите на овој закон согласно член 146 став (9);
- не формираат комисии за вршење на надзор согласно член 153 став (1);
- не ја известат Управата согласно член 153 став (3);

- не ја известат Управата за поднесеното барање за покренување на прекршочна постапка согласно член 154.

Постапка за издавање на прекршочен платен налог
Член 171

(1) За прекршоците од овој закон, органите на надзор од членот 146 од овој закон при констатирање на прекршок се должни да му предложат на сторителот на прекршокот постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, пред да го поднесат барањето за поведување на прекршочна постапка.

(2) Доколку органите на надзор од членот 146 од овој закон констатираат прекршок, составуваат записник во кој ги забележуваат елементите на прекршокот, времето, местото и начинот на сторување на прекршокот, описот на дејствието на прекршокот, лицата кои се вклучени и даваат предлог за порамнување со издавање на прекршочен платен налог. Записникот го потпишува органот на надзор и сторителот.

(3) Ако сторителот го признае прекршокот, органите на надзор од членот 146 од овој закон ќе издадат прекршочен платен налог.

(4) Сторителот е должен да го плати прекршочниот платен налог издаден согласно став (3) на овој член во рок од осум дена од приемот на налогот, на сметката означена во платниот налог.

(5) Сторителот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот (4) на овој член ќе плати половина од изречената глоба, за што се поучува во правната поука.

(6) Ако сторителот не го плати прекршочниот платен налог во рокот од ставот (4) на овој член, органите на надзор од членот 146 од овој закон поднесуваат барање за поведување на прекршочна постапка до надлежен суд.

(7) Органите на надзор од членот 146 од овој закон се должни да водат евиденција за издадените прекршочни платни налози од ставот (1) на овој член и за исходот на покренатите постапки.

(8) Во евиденцијата од ставот (7) на овој член се собираат, обработуваат и чуваат следните податоци: име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно престојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочен платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(9) Личните податоци од ставот (8) на овој член се чуваат десет години од денот на внесувањето во евиденцијата.

(10) Министерот за финансии ја пропишува формата и содржината на прекршочниот платен налог.

Член 172

Прекршочна постапка за сторен прекршок од овој закон не може да се поведе или води ако поминат повеќе од шест години од денот кога е сторен прекршокот.